

2den og 3die Behandling her i Thinget. Udvalgets Flertal stiller sig til dette Spørgsmaal ganske paa samme Maade som det tidligere har stillet sig i Dverensstemmelse med den høitæredede Minister, der ligeledes meget afgjort udtalte sig mod saaledes at udvide denne Indtagelse, og jeg kan maasse derfor med Hensyn til dette Punkt i alt Fald foreløbig henvisse til Erklæringen. Det vil af de stilledes Ændringsforslag ses, at Udvalgets Medlemmer stille sig noget forskjelligt overfor dette Spørgsmaal, og navnlig er der Medlemmer, der lægge saa megen Vægt paa, at Ordene "grænde til" gaa ud, at de hvis dette ikke sker, landsynligvis ville finde sig foranledigede til at stemme for det Forslag, som er stillet af et Medlem af Udvalget under Nr. 6, og som gaar ud paa, at sidste Stykke helt skal udgaa. Andre Medlemmer stille sig saaledes, at de principalt ønske dette Stykke udsemt, men hvis det skal blive staaende der, mene de, at Undtagelsen lige saa vel skal gjælde under det ene Forhold som under det andet. — Af de 6 Ændringsforslag er altsaa kun Ændringsforslaget under Nr. 3 tilbage, som er stillet af to Medlemmer af Udvalget. Det vil maasse indrømmes, at det har en vis usfyldig Karakter. Hermed skal jeg slutte.

Thngesou: Det ærede Thing vil have set, at et andet æret Medlem af Udvalget, nemlig det 4de Medlem for 10de Kred (Echeler), og jeg have stillet et Ændringsforslag til § 11, der gaar ud paa, at der i Bestemmelsen om, at Køer kunne faae Lov til at græsse paa de mindre befærede Bete, efter Ordet "Køer" skal indskydes Ordet "Geder". Meningen med Bestemmelsen i § 11 er jo at give Husmænd, der kun have liden Græsning, Leilighed til at benytte Græsset paa de mindre Bete og derved erhverve sig en af Livets første Fornødenheder, nemlig Mælk. Det er paa mange Steder overordentlig vanskeligt og underiden umuligt for Husmændene at faae Mælk selv om de have

et ikke saa ganske lille Areal, hvorpaa de kunne underholde en Kø, men nu er det afgjort, at Husmændene ville kunne have en lige saa stor og som oftest en større Nytte af Geder, end de kunne have af Køer. Gederne voies med mindre Foder og Græs end Køerne, og de forarsage ikke mere Støde paa Beteene end disse, og naar man altsaa kan give Husmændene Tilladelse til under visse Omstændigheder at græsse deres Køer paa Beteene forekommer det os, at der ogsaa maatte kunne indrømmes dem Ret til at græsse Geder paa dem. Det er af den Grund, at vi have tilladt os at foreslaa, at Ordet "Geder" optages efter Ordet "Køer" i § 11. Jeg for mit Bedkommende har oprindelig været imod, at der i noget omhelst Tilfælde skulde kunne gives Tilladelse til at græsse paa Beteene, men da der nu er truffet saadanne Sikkerhedsforanstaltninger, der i mange Tilfælde ville gjøre det næsten umuligt for Husmændene at faae Lov til at græsse paa Beteene, saa kan jeg af Hensyn til Veifreden ikke længere have noget Væsenligt at indvende derimod. Ses, skal dog, gentage hvad der for mig, da Sagen tidligere var for her i Thinget var Bevæggrunden til at stemme mod en saadan Bestemmelse. Min Bevæggrund var nemlig den, at det forekommer mig, at man derved vil bringe Husmændene i en ubødig Stilling, saavel overfor Kommunen som overfor Loddeterne. Paa den ene Side giver man Husmændene en Lov i Haanden, der siger, at de have Ret til at faae Græsning paa Beteene, og paa den anden Side i en Slags Modsetning, hertil, indbæber man Tilladelsen i saa mange Kanteler, at jeg tror, at det i Reglen vil være meget sjældent, at Græsningen paa Beteene bliver overdraget til Husmændene. Jeg tror, at naar en Gaardbøier erfarer, at Kommunen er tilbøielig til at give Husmændene Tilladelse til at lade græsse paa disse Bete, saa vil han selv se, at faae Lov til at benytte denne Græsning Noget som jo net ikke er Hensigten med denne Bestemmelse.